సాదుం జయరాం కథలు

43

పీడకల

ఆంజనేయులుకు మూడురోజులుగా ఒకటే జ్వరం. మూసిన కన్ను తెరవలేదు. ఆంజనేయులు భార్య రాములమ్మ ఈ మూడు రోజులూ అతని జ్వరాన్ని గురించి పట్టించుకున్నది కాదు. రోగాలు మనుషులకు రాక మాన్లకు వస్తాయా, అదే పోతుందిలే అనుకుంది. మూడు రోజులున్నా జ్వరం తగ్గకపోయేసరికి ఏమవుతుందో ఏమోనని భయం పట్టుకుంది.

"ఏమయ్యా ఆస్పత్రికి పోదామా?" అంది రాములమ్మ తలదగ్గర మంచంమీద కూర్చొని.

ఆంజనేయులుకు వంటిమీద స్పృహేలేదు. ఆమె అన్నమాట అతనికి వినిపించలేదు. అందుకని ఆంజనేయులు ఉలకనూలేదు, పలకనూలేదు. రాములమ్మకు వెన్నులో వణుకు ప్రారంభమయింది. ఏంచెయ్యడానికీ తోచలేదు. కొడుకు ఇంట్లోలేడు. బయట ఎక్కడ తిరుగుతున్నాడో ఏమో. కూతురు ప్రవీణ వసారాలో కూర్చొని చదువుకుంటోంది.

"ప్రవీణా!" అంది రాములమ్మ.

చదువుతున్న పుస్తకం పక్కనపెట్టి ఇంట్లోకి వచ్చింది ఆ పిల్ల.

"మీ నాన్న పిలిస్తే పలకడంలేదే" అంది దిగాలుగా. ప్రవీణ బిక్కమొగమేసింది.

"ఊళ్ళోకి వెళ్లి డాక్టరును పిలుచుకొస్తాను. నువ్వు మీ నాన్న దగ్గర కూచొని వుండమ్మా" అంది రాములమ్మ. ప్రవీణ సరేనన్నట్లు తలూపింది.

బలాదూరుగా బజార్లవెంట తిరుగుతున్న కొడుకుమీద కోపం ముంచుకొచ్చింది; చిన్నపనీ పెద్దపనీ అన్నీ తనే చేసుకోవాల. ఇంటిపట్టున వుండి తల్లికి చేదోడు వాదోడుగా వుండవచ్చు గదా. చిన్నవాడా చితకవాడా. బియ్యే చదువుతున్నాడు. ఈ మాత్రం కూడా బాధ్యతలేకపోతే ఎలా అన్నది ఆమె ఆగ్రహానికి కారణం.

రాములమ్మ గడపలోకి వచ్చి బయటకు తొంగి చూసింది. ఆకాశంలో మేఘాలు దట్టంగా కమ్ముకున్నాయి. ఒకటొకటి చినుకులు రాలుతున్నాయి. కంటికీ మంటికీ ఏకధారగా ఏడవడానికి ఆకాశం సిద్ధంగా వున్నట్లు కనిపించింది ఆమెకు. ఇంట్లోకిపోయి గొడుగు తీసుకొని బయటకు వచ్చింది. వర్షం కాస్త ఎక్కువైంది. గొడుగు తెరవగానే దానిమీదున్న దుమ్మూ, ధూళీ చప్పున పైకిలేచింది. 'గొడుగుకు అన్నీ చిల్లులే. రివటలు కొట్టినట్లుంది. అది వర్షం నుండి తన్ను రక్షించలేదు. మళ్లీ గొడుగును మడిచి ఇంట్లో పెట్టింది. మూలనున్న గోనెపట్టతీసి, గూడగా చేసి తలమీద వేసుకొని డాక్టరు దగ్గరకు బయలుదేరింది.

రాములమ్మ వెళ్లేసరికి డాక్టరు ఇంట్లోనే వున్నాడు. ఆ పల్లెటూర్లో వున్న ఏకైక ఆర్.ఎమ్.పి. డాక్టరు అతను. పేరు సుదర్శనం.

"ఏమ్మా వర్షంలో వస్తివి?" అన్నాడు సుదర్శనం.

"మా ఆయనకు జ్వరం"

"ఎప్పట్నుంచి?"

"మూడురోజులయింది."

"మరి ముందే ఎందుకు రాలేదమ్మా"

అలా అనడం డాక్టర్లకు మామూలే. సాధకబాధకాలు ఆలోచించరు. రాములమ్మ సమాధానం చెప్పలేదు.

"సరే. జ్వరం మూడురోజుల నుంచీ వస్తున్నదంటున్నావు. సెలైన్ బాటిల్స్ రెండు మూడు ఎక్కించాల్సి వుంటుంది. మందులు కూడా నావద్దలేవు. అన్నీ రాసిస్తాను. మీ అబ్బాయిని ఎవరిదన్నా టి.వి.యస్. తీసుకొని టౌనుకెళ్లి తీసుకురమ్మను. అప్పుడు వస్తాను. ఇప్పుడు వచ్చి నేను చేసేది ఏం లేదు" అన్నాడు సుదర్శనం.

నిజానికి అతని దగ్గర మందులూ వున్నవి. సెలైన్ బాటిల్సూ వున్నవి. రాములమ్మ పాతబాకీ రెండు వందలదాకా యింకా ఇవ్వవలసి వుంది. మళ్లీ ఇప్పుడు చేతిసొమ్ము పెట్టడం సుదర్శనానికి ఇష్టంలేదు.

"అట్లనేసారూ. రాయించండి" అంది రాములమ్మ.

మందుచీటి రాసి సుదర్శనం రాములమ్మకు ఇచ్చాడు. ఆమె పరుగెత్తుతున్నట్టుగా ఇంటికి బయలుదేరింది. ఉన్నట్టుండి ఒక ఇంటిముందు ఆగి, "ఒరే పవన్!" అంటూ పిలిచింది. సాధారణంగా ఆమె కొడుకుండే ఇల్లది. ఆమె అనుకున్నట్లుగా ఆమె కొడుకు అక్కడే వున్నాడు.

అతను ఆత్రంగా బయటకు వచ్చి "వర్షంలో ఎందుకు వచ్చినావమ్మా" అన్నాడు.

"తొందరగా ఇంటికి చావు. అమ్మాయి బిక్కుబిక్కుమంటూ ఒక్కతే వుంది. నేను రావడానికి ఆలస్యం అవుతుంది."అంటూ వాడి సమాధానంకోసం ఎదురు చూడకుండానే పక్క బజారుకు దారితీసింది. వర్షం ఎక్కువైంది. చీర తడిసి ముద్దముద్ద అయింది. అట్లా బజార్ల వెంట తిరగడం మామూలుగా అయితే ఆమెకు ఇష్టం వుండదు. కానీ ప్రస్తుతం ఆ స్పృహే లేదు. మందులకోసం డబ్బు కావాలి. ప్రస్తుతం ఆమె తలలోవున్న ఆలోచన అదొక్కటే. ఆమె వచ్చి ఆదిరెడ్డి ఇంటిముందు ఆగింది. ఆ వూళ్లోవున్న మోతుబరి రైతుల్లో అతనూ ఒకడు. కాసేపు తటపటాయించి ఇంట్లోకి అడుగుపెట్టింది. ఆదిరెడ్డి మంచంమీద కూచొని తాపీగా బీడీ తాగుతున్నాడు.

"ఏంది రాములమ్మక్కా వానలో వస్తివి" అన్నాడు.

"మీ బావకు జ్వరం నాయనా, డాక్టరు మందులు రాయించినాడు. ఆరువందలు అవుతాయన్నాడు. నీ దగ్గర వుంటుందని వచ్చినాను."

తల అడ్డంగా తిప్పి తడుముకోకుండా అన్నాడు ఆదిరెడ్డి "అమ్మో వుంటే నీకిచ్చేదానికి అడ్డమేముంది. చేత నయాపైసాలేదు".

ఆ సమాధానం వినగానే రాములమ్మకు కళ్లు బైర్లుకమ్మాయి. నోట మాటరాలేదు. కష్టం మీద నోరు తెరిచి ప్రాధేయపూర్వకంగా, "చూడు ఆదిరెడ్డీ ఆరు వందల రూపాయలకు నీ ఇనప్పెట్టె తెరవనవసరంలేదు. నీ ఇంట్లో గూళ్లలో వెతికితే ఆరువందల రూపాయలు దొరుకుతాయి. కాదనకు. నీకు పున్నెముంటుంది. ఆపదలో వున్నాను" అంది.

"మీరు అట్లనే అనుకుంటారు. నిన్న ఐదువేల రూపాయల ఫాస్ఫేట్ తేడానికి నానా అగచాట్లూ పడినాను. చెబితే నమ్ము రాములమ్మక్కా" అన్నాడు.

ఇక రాములమ్మకు అక్కడ ఒక్క క్షణం వుండబుద్ధికాలేదు. బోణీ అలా అయింది. మరొకర్నీ అడగటానికి ఆమె మనస్కరించలేదు. వర్షంలో తడుసుకుంటూ ఇంటికొచ్చి ఇంట్లో కుసుళ్లున కూలబడిపోయింది. ఆమెకు కంఠం దగ్గంగా శోకం ముంచుకొచ్చింది. మోకాళ్లసందున తల ఆనించి వెక్కి వెక్కి ఏడవటం మొదలుపెట్టింది.

"నీకు పిచ్చా వెర్రా ఎందుకేడుస్తావ్" అన్నాడు పవన్.

"మీ నాన్న మందులకోసం డబ్బు దొరకలేదు. ఏం చెయ్యాలిరా యిప్పుడు" అంది.

"ఎంత?"

"ఆరువందలదాకా అవుతుందన్నాడు డాక్టరు."

"దానికోసం ఏడుస్తావా"

"మీ నాయనకేమౌతుందోనని భయంగా వుందిరా"

"ఏమీ కాదు. మూడురోజుల జ్వరం వస్తానే ఏమౌతుందే. ముందు ఆ తడిసిన చీరా రవికా మార్చుకో. అట్లానే వుంటే జలుబుచేస్తుంది. నేను ఇప్పుడే బయటకువెళ్లి ఐదు నిమిషాల్లో వస్తాను" అన్నాడు పవన్.

“ఎక్కడికిరా”

వాడు సమాధానం చెప్పలేదు. ఇంట్లో నుంచి బయలుదేరి నేరుగా శీను ఇంటి దగ్గరకు వచ్చాడు. శీను పవన్ క్లాసుమేటు.

“ఒరే శీనూ నీ టి.వి.యస్. యివ్వు. అలాగే గొడుగు కూడా”

“తీసుకుపో. కానీ ఈ వానలో ఎక్కడికిరా”

పవన్ విషయం చెప్పాడు “నన్నుకూడా తోడురమ్మంటావా” అంటూ టివియస్ తీసుకొని ఇంటిముఖం పట్టాడు పవన్.

టి.వి.యస్. ఇంటిముందు ఆపి “అమ్మా” అంటూ కేకపెట్టాడు.

రాములమ్మ బయటకు వచ్చింది.

“తొందరగా ఆ మందుచీటీ ఇలా యివ్వమ్మా. మందులు తెస్తాను” అన్నాడు పవన్. రాములమ్మకు కొండంత ధైర్యం వచ్చింది. ఆదరాబాదరా లోపలికి వెళ్లి మందుల చీటి తెచ్చి కొడుకు చేతిలోపెట్టి, “డబ్బెక్కడిదిరా” అంది.

“మందులషాపులో నాకు అప్పు దొరుకుతుంది. నువ్వు నిబ్బరంగా వుండు. ఒక గంటలో వస్తాను” అన్నాడు పవన్.

పవన్‌ను అక్కున చేర్చుకొని ముద్దాడాలనిపించింది రాములమ్మకు. ఆకాశం మేఘావృతమై ఉరుములు, మెరుపులు. అట్లాంటి స్థితిలో కొడుకును పంపుతున్నందుకు భయంగా కూడా వుంది.

“భద్రం నాయనా! వర్షం వస్తున్నది. జాగర్తగా పోయిరా తండ్రీ”అంది.

కొడుకు అటు వెళ్లగానే తలమీద నుంచి ఏదో బరువు దించుకున్నట్లయి ఒక నిట్టూర్పు విడిచింది.

రాములమ్మ ఇంట్లోకి వచ్చి భర్త మంచంకోడు మీద తలమోపి పక్కనే కూలబడిపోయింది. భర్త రోగంతో వున్నప్పుడు కూడా ఆరువందల రూపాయలు చేబదులు పుట్టలేదు. ఇలాటి అనుభవాలు ఆమెకు చాలానే వున్నాయి. ఇరుగూ పొరుగూ పావుబియ్యం బదులడిగితే నిర్దాక్షిణ్యంగా యివ్వకపోయిన దినాలున్నాయి. ఇవ్వాల్టి సంఘటన పుండుమీద కారం చల్లినట్లయి మనసును అమితంగా సలుపుతున్నది. లోలోపల కుమిలికుమిలి ఏడ్చింది. మనుషులు యింత స్వార్థపరులుగా మారడానికి మూలకారణమెక్కడుందో ఆమెకు అర్థం కాలేదు. తమకు కడంతకాలం కష్టాలనే తప్ప సుఖాల్ని యివ్వని ఆ భగవంతుని మీద కూడా కోపం వచ్చింది. తన భర్త జూదరి కాదు. తాగుబోతు కాదు. వూళ్లోల్ల సొమ్ముకు ఒక్క పొద్దుండే రకంకాదు. తనకున్న ఆరు ఎకరాల్లో కష్టించి పనిచేస్తూనే వున్నాడు. అరకపట్టి దున్నడంవల్ల తన మొగుని చేతిలో అదృష్టరేఖలు అరిగిపోయాయేమో అనిపించింది.

ఆంజనేయులకు బయటి ప్రపంచంతో సంబంధంలేదు. కోమాలోకి జారుకున్నాడు. ఒకటికాదు, రెండు రోజులు అలా కోమాలోనే వున్నాడు. ఆ కోమాలో ఎన్నెన్నో కలలు. చివరిరోజున యమభటులు వచ్చారు. ఆంజనేయులు కళ్లలో ఏదో మెరుపు!

"మీకోసమే ఎదురు చూస్తున్నాను" అన్నాడు ఆంజనేయులు.

ఆంజనేయులు మాటలతో యమభటులు షాక్ తిన్నారు. తమనిచూసి హడలిచావాలి. అట్లాంటిదిపోయి మీకోసమే ఎదురుచూస్తున్నానంటున్నాడు. యమభటులకు ఇది మింగుడుపడలేదు.

"ఎదురుచూస్తున్నావా? ఎందుకూ?" అడిగారు వాళ్లు ముక్తకంఠంతో.

"ఇంకెందుకు. చావడానికి" అన్నాడు స్థిరంగా.

యమభటులు బిక్కమొగాలుపెట్టి ఒకరినొకరు చూసుకున్నారు.

"చావంటే నీకు భయంలేదా" అడిగాడొక యమభటుడు.

"చావంటే భయమెందుకు. నిద్రపోడానికి భయపడతామా! చావంటే దీర్ఘనిద్రే కదా! ఈ దీర్ఘనిద్రకోసం ఎన్నో ఏళ్లుగా ఎదురు చూస్తున్నాను. వెనుక వచ్చినవాళ్లు వెళ్లుచుండ నన్నేల పంపకుందువు శ్రీ గండి ఆంజనేయా! అంటూ నా ఇష్ట దైవాన్ని వేడుకుంటూనే వున్నాను. ఇన్నాళ్లకు ఆయనకు నామీద దయకలిగింది. మీరు వచ్చినారు." అన్నాడు గడగడ ఆంజనేయులు.

అతని మాటలు వింటూంటే యమభటులకు ఆశ్చర్యం కలిగించింది. ఇన్నాళ్లూ ప్రాణం మీది తీపితో చావంటే భయపడే వాళ్లనే చూచారు. ఇంతగా చావుకి మొగంవాచిన వాళ్లని చూడలేదు. అతని ధోరణి వాళ్లకు నచ్చినట్లులేదు.

"చావంటే దీర్ఘనిద్ర అనుకొని చంకలెగరవేస్తున్నావు. మాలోకంలో నువ్వనుభవించవలసిన నరకయాతన గురించి నీకు తెలిసినట్లు లేదు" అన్నాడొక యమభటుడు.

సమాధానం చెప్పడానికి ఆంజనేయులు తటపటాయించలేదు. తడబాటూ పడలేదు.

"పదిమందితో చావు పెళ్లితో సమానమంటారు. మీ లోకంలో నలుగురితోబాటూ నేనూ నరకయాతన అనుభవిస్తాను. ఇక్కడ దరిద్రం మీ నరకయాతనకన్నా దారుణంగా ఉంటుందని మీకు తెలిసినట్లు లేదు" అన్నాడు ఆంజనేయులు.

"ఏం పనిచేస్తావు?" అడిగాడు ఒక యమభటుడు ఆసక్తిగా.

ఆంజనేయులకు చిరాకు కలిగింది. ఈ చచ్చు ప్రశ్నలతో ఎందుకు వృధా కాలయాపన చేస్తున్నారో అతనికి చచ్చినా బోధపడలేదు. అయిష్టంగానే సమాధానం చెప్పాడు.

"అరకపట్టి వ్యవసాయం చేస్తాను. సన్నకారు రైతుని. మంచితనాన్ని అమ్ముకోకుండా కష్టాన్ని నమ్ముకొని బతుకుతున్నవాన్ని."

"అది సరే. జీవితంమీద విరక్తి ఎందుకు?"

ఎందుకు అంటే ఏం చెప్పగలడు ఆంజనేయులు! ఆరుగాలం కష్టించి పనిచేయడానికి కావలసిన కండబలం వుంది. జీవనపోరాటం చేయడానికి కావలసింది కండబలం మాత్రమే కాదు. స్వేచ్ఛ వుండాలి. తన కష్టఫలం తనకే దక్కాలి. అవి రెండూ తనకు లేవు. అందుకే బ్యాంకుల్లో అప్పులు - షావుకార్ల దగ్గర అప్పులు - వూరినిండా చేబదుళ్లు. అంతాకలసి ఇనుపముక్కు కాకుల్లా

పాడుస్తున్నారు. ఎద్దుపుండు కాకికేం ముద్దు. ఆలోచించి ఆలోచించి మొదట్లో నరాలు చిట్లిపోతాయేమోననిపిస్తుంది.

జీవితంమీద విరక్తి ఎందుకు అంటే ఏం చెప్పగలడు?

ఆంజనేయులు మౌనం వహించాడు.

"పలకవేం?" అన్నారు యమభటులు.

తాపీగా ప్రశ్నలడుగుతున్న యమభటులమీద ఆంజనేయులుకు పట్టరాని ఆగ్రహం కలిగింది.

"అయ్యా నన్ను త్వరగా తీసుకుపోండి" అంటూ ఒక గావుకేక వేశాడు.

కల చెదిరిపోయింది.

కళ్లు తెరిచి తన చుట్టూ చూశాడు. భార్యాబిడ్డల మొగం చూచాడు. వాళ్ల కళ్లల్లో మెరుపు.

"నాన్నా పీడకల వచ్చిందా?" కొడుకు పవన్ అడిగాడు.

"కాదురా నాయనా. తీయటికలే. చెదిరిపోయింది. ఇక మళ్లీ పీడకలలు ఆరంభమవుతాయి" అన్నాడు నీరసంగా నిస్సత్తువగా.

"నాన్నా నువ్వు మూడురోజుల కోమానుంచి బయటపడ్డావు. ఇక భయంలేదు నాన్నా. నువ్వు మృత్యువుని జయించినావు" అన్నాడు పవన్ సంతోషంగా.

జయించాడో, ఓడిపోయాడో అర్థంగాక నీరసంగా కళ్లు మూసుకున్నాడు ఆంజనేయులు.

- (2001, మార్చి, వార్త)